

بهرام قاسمی در واکنش به انتقادات نسبت به رفتارهای غیر ملی و صالح و ملاحظات وزارت خارجه از سوی وزیر امور خارجه

وزیر امور خارجه: ظریف حزبی و جناحی نیست!

همه می‌دانند!

گروه سیاسی: حضور محمدجواد ظریف در چهارمین کنگره حزب ندای ایرانیان جنجالی شد و گرایش‌های مختلف از اصولگرا تا اصلاح‌طلب نسبت به عدم مراعات مصالح و ملاحظات وزارت خارجه از سوی وزیر امور خارجه انتقاداتی را مطرح کردند.

به گزارش «وطن امروز»، اصلاح‌طلبان این حضور ظریف را یک بی‌ملاحظگی تلقی کرده و از وزیر همفکر خود خواستند به جای این قبیل رفتارهای حزبی و جناحی، رفتارهای خود را به عنوان یک مقام ملی تنظیم کند. دیگر منتقدان نیز از وزیر امور خارجه به خاطر حضور در نشست یک حزب اصلاح‌طلب که دبیرکل آن از دوستان نزدیک ظریف است، انتقاد کردند.

در همین راستا «وطن‌امروز» در شماره روز سه‌شنبه ۲۷ آذرماه گزارشی با عنوان «ملی باش!» منتشر کرد که در آن توضیح داد این قبیل رفتارهای ظریف محدود به حضور او در همایش حزب اصلاح‌طلب ندای ایرانیان نیست، بلکه او هم در دوران مذاکرات هسته‌ای در دولت اصلاحات (بویژه در مذاکرات سعدآباد) و هم در مذاکرات هسته‌ای در دولت حسن روحانی (اظهارات غیرملی او در شورای روابط خارجی آمریکا و مواضع عجیب او در جریان مذاکرات وین ۵ و ۶)، حرف‌هایی زده و مواضعی داشته که از آنها این موضوع استنباط می‌شود که وزیر امور خارجه در حال پیگیری اهداف جناحی خود بوده است.

اما یک روز پس از انتشار این گزارش در «وطن امروز»، وزارت امور خارجه واکنش نشان داد. این واکنش اینگونه بود که گفت‌وگویی سفارشی توسط خبرگزاری دولتی ایسنا منتشر شد که حاوی اظهارات بهرام قاسمی درباره انتقادهای مذکور درباره ظریف است. با این‌حال اما سخنگوی وزارت امور خارجه نه‌تنها درباره هیچ کدام از این اقدامات غیرملی ظریف توضیح نداده، بلکه صرفاً اظهاراتی کلی را مطرح کرد. البته قاسمی در لابه‌لای این مصاحبه، توپ را به زمین رسانه‌های اصلاح‌طلب انداخت تا ظریف را از مهلکه انتقادات به خاطر اقدامات حزبی‌اش نجات دهند.

در ادامه متن کامل واکنش وزارت امور خارجه به انتقادهای رفتار جناحی ظریف را می‌خوانیم.

بهرام قاسمی در پاسخ به سؤالی مبتنی بر اینکه به دنبال حضور وزیر امور خارجه در نشست حزب «ندای ایرانیان» برخی رسانه‌ها و منتقدان، این اقدام وزیر امور خارجه را حزبی و جناحی قلمداد کرده‌اند و بعضاً مدعی شده‌اند ظریف به دنبال اهداف خاصی برای انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ است، تصریح کرد: آقای ظریف یک شخصیت برجسته در عرصه سیاست خارجی و طرف‌الملل است و چون وزیر امور خارجه است با دعوت‌های زیادی در داخل و خارج کشور مواجه است که ایشان نیز بر اساس موقعیت و فرصتی که در اختیار دارند در برخی از این نشست‌ها شرکت می‌کند.

وی با بیان اینکه «آقای ظریف گرایش حزبی و جناحی ندارد»، ادامه داد: چندی پیش دبیرکل حزب ندای ایرانیان از ایشان دعوت کرده بود در جمع اعضای این حزب درباره سیاست خارجی ایران و مهم‌ترین اولویت‌ها و چالش‌های پیش روی آن سخنرانی کند و ایشان نیز به همین دلیل در این نشست حضور پیدا کرد، چنان‌که سال ۹۴ نیز در مراسم گرامیداشت یاد شهدای حزب مؤتلفه حضور پیدا کرد و به ایراد سخنرانی پرداخت.

وی با بیان اینکه «این حضور به معنای عضویت در یک حزب، حمایت از آن حزب یا فعالیت حزبی نیست»، تأکید کرد: آقای ظریف به دنبال اهداف خاصی برای انتخابات ریاست‌جمهوری آینده نبوده و نیست.

دبیرمات ارشد کشورمان در ادامه گفت‌وگوی خود با ایسنا در پاسخ به این سوال که برخی منتقدان به سخنان ظریف در این نشست نیز انتقاداتی وارد کرده و آن را حزبی و جناحی عنوان کرده‌اند، خاطرنشان کرد: نمی‌توان انتظار داشت وزیر امور خارجه در جایگاه عالی‌ترین مقام دستگاه دیپلماسی کشور، در برابر همه‌ها، انتقادات و گاه بی‌انصافی‌های سیاسی و جناحی که بعضاً به کارکنان این وزارتخانه انجام می‌شود، به صورت کامل سکوت کند. ایشان هیچ وقت و شاید بتوان گفت بندرت به صورت مستقیم نقدهای صنفی را پاسخ می‌دهد ولی آنجایی که این انتقادات بعضاً همراه با بی‌انصافی است و به نوع نگاه و رویکرد افراد و جریان‌های سیاسی به پدیده‌های جاری و ساری در سیاست خارجی برمی‌گردد، قطعاً ایشان بر خود وظیفه می‌داند به تبیین دیدگاه‌های خود و اصول فکری‌ای که در حال حاضر سیاست خارجی بر آن استوار است، بپردازد.

سخنگوی وزارت امور خارجه در همین راستا خاطرنشان کرد: قطعاً تفاوت در نوع نگاه به پدیده‌های سیاست خارجی به معنی مخالفت با اصول و چارچوب مدون در سیاست خارجی نظام و کشور یا عضویت وزیر امور خارجه در یک حزب خاص نیست. ایشان هر جا حضور داشته مسائل را از زاویه سیاست خارجی و روابط بین‌الملل دیده و تفسیر و تبیین کرده است.

وی افزود: آقای ظریف علاوه بر بیش از ۳۰ سال تجربه مستقیم و حضور بدون انقطاع در عرصه سیاست خارجی و روابط بین‌الملل، از اساتید برجسته دانشگاه در این رشته نیز هست و درباره تحولات منطقه‌ای و روندهای جهانی دارای نظریه و دیدگاه علمی و آکادمیک خود است و همواره تلاش کرده است در چارچوب اصول خدشه‌ناپذیر سیاست خارجی نظام، آنها را در زندگی حرفه‌ای خود به کار گیرد و متناسب با نیازمندی‌ها و ضرورت‌های راهبردی کشور، آنها را در سیاست خارجی کشور ترجمه و عملی کند.

■ کلک‌نیوبرکی!

همین واکنش سخنگوی وزارت امور خارجه باز هم نشان‌دهنده رفتار حزبی و باندی توسط عده‌ای در وزارت امور خارجه است. قاسمی هیچ توضیحی درباره موارد انتقادی که از ظریف مطرح شد، نداد اما در مقابل یک بازی سیاسی و باندی را به سود ظریف کلید زد. مصاحبه سفارشی قاسمی با ایسنا به گونه‌ای تنظیم شده که خبرگزاری دولتی از سخنگو می‌پرسد منتقدان مدعی تلاش ظریف برای انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ هستند و سخنگوی وزارت امور خارجه نیز به جای پاسخ دادن به گزاره‌های منتقدان درباره لایه‌های ظریف برای اصلاح‌طلبان به بهانه مذاکرات هسته‌ای، گزاره «ریاست‌جمهوری» را برای ظریف، اصطلاحاً «چاقی» کرده، به طوری که قاسمی در جواب گفته است وزیر امور خارجه دنبال ریاست‌جمهوری نیست. بلافاصله پس از انتشار این خبر، پایگاه‌های خبری منتسب به جریان اصلاحات گزاره خبری «ریاست‌جمهوری ظریف» را مطرح و دنبال کردند. اگر حتی این مصاحبه قاسمی و واکنش اصلاح‌طلبان به آن و طرح گزاره ریاست‌جمهوری ظریف را یک هماهنگی از قبل مشخص شده میان وزیر امور خارجه و همفکرانش تلقی نکنیم ولی در ظاهر نیز این هم‌افزایی و همپوشانی میان وزارت امور خارجه و رسانه‌های اصلاح‌طلب به سود ظریف، به اندازه کافی تاییدکننده واقعیت ماجراست.

البته پیش از این نیز موارد متعدد دیگری در اثبات عدم صداقت وزارت امور خارجه در دوره تصدی ظریف مشاهده شده بود بویژه رفتارهای مشکوک وزارت امور خارجه در جریان ماجرای برخورد غیرقانونی با دیپلمات‌های ایرانی در اروپا که بارها مورد انتقاد افکار عمومی و کارشناسان و دانشگاهیان قرار گرفته بود.

■ وزیر یا لابی‌من!

همانطور که در ابتدای این گزارش اشاره شد، بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه به انتقادات گسترده از رفتارهای غیرملی ظریف واکنش نشان داد اما هیچ جوابی در مقابل این انتقادات نداشت و صرفاً با طرح گزاره انتخابات ریاست‌جمهوری، تلاش شد یک موج ژورنالیستی به سود وزیر امور خارجه ایجاد شود.

این اقدام البته نمی‌تواند اصل انتقادات نسبت به رفتارهای غیرملی ظریف را پنهان کند؛ رفتارهایی که شبیه حزبی و جناحی آن بسیار بالاست.

در گزارش ۲۷ آذرماه اسمسال در «وطن امروز»، برخی موارد آشکار و علنی شده درباره لابی‌های غیرملی و جناحی ظریف در قالب مذاکرات هسته‌ای ذکر شد؛ مواردی که نشان می‌دهد وزیر امور خارجه در مذاکرات هسته‌ای و در جایی که باید همه توان خود را صرف احقاق حقوق ملت می‌کرد، دغدغه‌های حزبی و جناحی خود را پیگیری کرده و در گفت‌وگو با بیگانگان، خواستار مساعدت آنها برای بهبود وضعیت همفکران و جناح سیاسی مطبوعش در انتخابات ریاست‌جمهوری ۸۴ و انتخابات مجلس دهم شده بود. یعنی همان مواردی که سخنگوی وزارت امور خارجه جوابی برای آن نداشت. در ادامه بخش‌هایی از گزارش «وطن‌امروز» با عنوان «ملی باش!» که ۲۷ آذرماه در همین صفحه منتشر شد را مرور می‌کنیم.

■ خواهش‌های سعدآباد!

۲۱ اکتبر ۲۰۰۳ مذاکرات هسته‌ای سعدآباد به ریاست حسن روحانی در دولت اصلاحات برگزار شد. وزرای خارجه انگلیس، آلمان و فرانسه در سعدآباد گرد هم آمدند تا نخستین توافق درباره برنامه هسته‌ای ایران انجام شود. آنچه در این مذاکرات گذشت، بارها مرور شد اما آنچه مربوط به رفتار غیرملی و شبه‌حزبی ظریف است، مذاکرات غیررسمی او با محمد البرادعی در گوشه‌ای از سالن مذاکرات است. ظریف که در آن زمان یکی از اعضای تیم مذاکره‌کننده بود، تلاش می‌کرد البرادعی را راضی کند تفسیری مطلوب او از موضوع «تعلیق» ارائه دهد. ماجرا اینگونه بود که در مذاکرات سعدآباد، دولت اصلاحات پذیرفت برنامه هسته‌ای ایران تعلیق شود اما مقرر شد اژانس بین‌المللی انرژی اتمی تفسیر خود از موضوع «تعلیق» را ارائه دهد. ظریف در گوشه‌ای از سالن به شکل غیررسمی وارد مذاکره با البرادعی شد تا دغدغه‌های خود را با او در میان بگذارد اما او در مذاکره با البرادعی چه

دبر مجمع تشخیص مصلحت‌نام دریاوابع جنجالی باترمو CFT وپوشوبی:

هر سه لایه خلاف شرع و خلاف قانون است

شنبه ۲۷ آذر ۱۳۹۷ ■ ۱۰ ربيع الثاني ۱۴۴۰ ■ ۱۸ دسامبر ۲۰۱۸ ■ سال یازدهم ■ شماره ۲۶۰۹ ■ ۱۶ صلحه ۱۴۰۰ ■ ۱۰ توبان

ملی باش!

صفحه ۵

که هدف از آن تغییر فضای سیاست خارجی کشور است.

اگر با وجود تلاش‌های ما برای تعامل، این تلاش‌ها بی‌نتیجه بماند، مردم ایران این فرصت را خواهند داشت تا ۱۶ ماه دیگر که انتخابات پارلمانی در ایران برگزار می‌شود، به این عملکرد ما (با آرای خود) پاسخ دهند. وقتی قبلاً در تعامل و مذاکرات درباره توافق هسته‌ای با جامعه بین‌المللی در سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵، توافقی‌هایی کردیم و تلاش‌های ما برای عملکرد شفاف، از جانب اتحادیه اروپایی رد شد، چه پاسخ دادیم؟ از قضا همان که ظریف نگرانش بود اتفاق مذاکره‌کنندگان ایرانی هر دو در ایران از دست رفته است. این تنها مشکل اعتماد به آنها نبود؛ این مشکل اعتماد به جبهه ما هم بود. اعتماد به نوع اعتبار ما در خانه.»

آیا ظریف از این اظهاراتی که با البرادعی در میان گذاشت به دنبال احقاق حقوق هسته‌ای مردم ایران بود یا دغدغه‌های حزبی و سیاسی جریان سیاسی مطبوع خود را پیگیری می‌کرد؟ از قضا همان که ظریف نگرانش بود اتفاق افتاد. البرادعی یک تفسیر سخت‌گیرانه از موضوع تعلیق ارائه کرد. توافقات بروکسل و پاریس هم به شکست انجامید و جریان سیاسی مطبوع ظریف انتخابات ریاست‌جمهوری را به رقیب باخت! البته قیلم گفت‌وگوی غیررسمی ظریف و البرادعی که حدود ۱۰ سال بعد از آن منتشر شد نشان داد در ایران فردی به عنوان وزیر امور خارجه بر سر کار آمده و مسئولیت مذاکرات هسته‌ای جدید با ۵+۱ را این بار در دولت حسن روحانی بر عهده دارد که در مذاکرات خود با طرف‌های خارجی، ابایی از پیگیری منافع جریان حزبی مطبوع خود ندارد!

■ درگوشی با براندازها!

مذاکرات هسته‌ای محمدجواد ظریف با ۵+۱ در دولت حسن روحانی در سال اول منتهی به توافق ژنو شد اما این توافق مدتی بعد با کندی مواجه شد و مذاکرات تا حدودی به بن‌بست خورد. شه‌ریو و مهرماه ۱۳۹۳ ظریف برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل به نیویورک رفت؛ جایی که براحتی می‌توانست لابی‌های لازم را برای تقویت توافق احتمالی انجام دهد و این کار را هم کرد. او این بار ضمن طرح دغدغه‌های حزبی جریان سیاسی مطبوع خود، برای طرف آمریکایی آنچه را که در سال ۲۰۰۵ و با شکست مذاکرات هسته‌ای رخ داد؛ بازخوانی کرد و تلویحا آنها را نسبت به شکستی دیگر و تکرار تاریخ برحذر داشت. ظریف این بار در شورای روابط خارجی آمریکا دغدغه‌های حزبی خود را مطرح کرد. آن هم در قالب مذاکرات هسته‌ای بر سر حقوق ملت ایران!

در این نشست هاله اسفندیاری، مدیر بخش مطالعات خاورمیانه اندیشکده «ودورو ویلسون» و از مهره‌های اصلی تئوری براندازی نرم در کشورهای هدف آمریکا، از ظریف پرسید: «لطفاً درباره تأثیر گفت‌وگوها بر مسائل سیاسی داخل ایران توضیح بفرمایید، البته می‌دانم که این حوزه، مدنظر شما نیست».

محمدجواد ظریف نیز به این سؤال اینگونه پاسخ داد:

«بی‌تردید همینطور است، زیرا ما روندی را شروع کرده‌ایم

شه‌ریورماه ۹۳ محمدجواد ظریف در شورای روابط خارجی آمریکا در پاسخ به سؤال هاله اسفندیاری درباره تبعات داخلی مذاکرات هسته‌ای، گفت در صورت شکست مذاکرات هسته‌ای، جریان سیاسی مطبوع او انتخابات مجلس دهم را به رقیب واگذار خواهد کرد

در حال و هوای شاعری احمد علوی به بهانه بزرگداشت او در چهل و پنجمین شب شاعر»

در طریق شعر علوی

شماره ۱۲

وفات جاسور حضرت فاطمه معصومه سلام‌الله‌علیها را تسلیت می‌گوییم

شعرهای امروز

اولین سفر رئیس‌جمهور یک کشور عربی به سوریه پس از ۷ سال جنگ

پیام‌های دیدارالبشیر

آیت‌الله آملی‌لاریجانی با اشاره به کاهش یافتن قیمت اجناس پس از کاهش قیمت دلار:

دادستان‌ها به‌موضوع گرانی ورودکنند

شماره ۱۵

وطن امروز از جزئیات در آمد و هزینه علوارهای شهری گزارش می‌دهد

مصائب‌کسری بودجه خانوارها

شماره ۲

پس از انتقادهای فراوان صورت گرفت

انصراف داماد روحانی‌از معاونت وزارت صنعت

شماره ۴

رئیس پلیس فتای ناخا هشدار داد

برخورد با سایت‌های ارز دیجیتال

شماره ۲

گزارش «وطن‌امروز» از جریان شاسی سیمای ایران در موضوع مهاجرت

سفر به هیچ!

شماره ۱۲

اگر کارها خوب پیش نرود، ممکن است تیم فعلی از صحنه خارج شود.»

توتیت ظریف انتقادات گسترده‌ای را در ایران به دنبال داشت و منتقدان از او خواستند شأن و جایگاه وزارت امور خارجه را رعایت کند و از طرح و پیگیری دغدغه‌های جناحی در قالب مذاکرات هسته‌ای پرهیز کند. با این حال ظریف به این انتقادات توجهی نشان نداد. او چندی بعد در آستانه مذاکرات وین ۶، این بار با انتشار یک ویدئو، یک بار دیگر دغدغه‌های خود از شکست مذاکرات را مطرح کرد! ظریف در این فیلم گفت: «ما می‌توانستیم مساله هسته‌ای را در سال ۸۴ حل و فصل کنیم ولی در آن زمان حرف من را باور نمی‌کردند، وقتی می‌گفتم ایرانی‌ها به فشار حساسیت دارند، دولت بوش اصرار داشت ما غنی‌سازی را به کلی رها کنیم... با نزدیک شدن به ۲۹ تیر من یک بار دیگر احساس نیاز می‌کنم که هشدار دهم و بگویم بازی شاهین – قمری به امید گرفتن امتیاز در لحظه آخر، نمی‌تواند نتیجه‌ای بهتر از سال ۸۴ بدهد».

با این اظهارات، ظریف در حد فاصل پایان مذاکرات وین ۵ و آغاز مذاکرات وین ۶، دو بار ماجرای شکست مذاکرات هسته‌ای در دوره اعتمادسازی اول را یادآوری کرد تا به طرف غربی یادآوری کند شش‌سازي دوستان اصلاح‌طلب او در ایران، چه عواقبی برای غرب و آمریکا خواهد داشت!

■ برداشت محصول!

محمدجواد ظریف اواخر شهریورماه ۹۳ در شورای روابط خارجی آمریکا و در پاسخ به هاله اسفندیاری صراحتاً ارتباط نتیجه مذاکرات هسته‌ای دولت روحانی و ۵+۱ با نتیجه انتخابات مجلس دهم را مطرح کرد. یعنی در واقع ظریف این نگرانی را به اسفندیاری منتقل کرد که در صورت شکست مذاکرات، آنها انتخابات مجلس دهم در ایران را خواهند باخت. این طرح دغدغه ظریف البته یک روی دیگر هم داشت؛ روی دیگر می‌گوید در صورت حصول توافق هسته‌ای (حالا به هر قیمتی و به هر دلیلی) نتیجه انتخابات مجلس دهم برای جریان سیاسی مطبوع ظریف خوشایند خواهد بود. انتخابات مجلس دهم بر گزار شد و اصلاح‌طلبان توانستند توفیقاتی به‌دست آورند. در تهران همه ۳۰ عضو لیست امید (فهرست انتخاباتی اصلاح‌طلبان و حامیان دولت) توانستند به مجلس دهم راه یابند، البته در پای ظریف یا به عبارتی نقش ظریف در این ماجرا هم کمی بعد ثبت شد. بعدازظهر دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ۹۵ نخستین نشست ریاندیشی «فراکسیون امید» در مسجد سلمان فارسی نهاد ریاست‌جمهوری برگزار شد. جواد ظریف میهمان ویژه این نشست بود. کسی که شاید نماینده‌های لیست امید پیش از هر فرد دیگری، خود را مدیون او می‌دانند. حضور ظریف در همایش فراکسیون اصلاح‌طلبان یکی دیگر از اقدامات غیر ملی وزیر امور خارجه ایران بود. او این بار نیز ملاحظات ملی را کنار گذاشت و از جایگاه وزیر امور خارجه، در جمع آن دسته از نماینده‌های همفکر خود که توانسته بودند کاندیداهای رقیب را (که ظریف آنها را دلوپسان می‌خواند) شکست دهند؛ حضور یافت. اما صحبت‌های ظریف در همایش همفکران اصلاح‌طلبش هم قابل تامل است. ظریف در همایش فراکسیون اصلاح‌طلبان اظهار داشت: مسأله هسته‌ای مشکلی بود که مانع پیشرفت کشور بود و بر سیاست داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی کشور سایه افکنده بود و باعث می‌شد دشمنان ما اقدام علیه ایران را در قالب آن توجیه کنند. وی ادامه داد: هدف برجام استفاده از شرایط برای برداشتن مشکلاتی که مانع پیشرفت کشور بود، است؛ مشکلاتی که هر اقدامی علیه ایران را در سایه آن توجیه می‌کردند. ظریف همچنین تصریح کرد: نتیجه این همه مقاومت مردم و حضور شوکهمند در انتخابات ۹۲ و مجدداً در انتخابات ۹۴ و اردیبهشت ۹۵ نباید صرفاً برای واردات کالا باشد و برای اینکه چنین هدفی حاصل شود سرمایه‌گذاران خارجی باید مطمئن شوند ایران شریکی امن و درازمدت است، به همین دلیل ما نیازمندیم شرایط را بشناسیم و آب به آسیاب دشمنان نریزم. وی در ادامه عنوان کرد: بقتن دارم با مجلس خوبی که با حضور مردم ساخته شده، قوه مقننه در کنار دولت خواهد بود و ما به کمک، همدلی و انتقادات سازنده دل بسته‌ایم. ما نیاز داریم از شما نقد منصفانه بشنویم و نیاز داریم تذکرات جناح‌ها به سوی ما سرازیر شود البته نه به اندازه مجلس قبل!